

འཇུག་པོ་ལྷན་དྲུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་

格薩爾研究 集刊 6

民族出版社

འགྲུབ་མཐུན་པའི་ཀུན་ལུང་ལུང་ལུང་གི་འཛིན་པ་

格萨尔研究 集刊

第六辑

全国《格萨(斯)尔》工作领导小组办公室 主编

民族出版社

图书在版编目(CIP)数据

格萨尔研究集刊 .6/全国《格萨(斯)尔》工作领导小组办公室主编 .—北京:民族出版社,2003.12

ISBN 7-105-05871-4

I. 格… II. 全… III. 藏族-英雄史诗-文学研究-中国-文集 IV. I207.22-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 110541 号

责任编辑:冯良 阿旺

封面设计:翟跃飞

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社照排中心排版 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 12 月第 1 版 2003 年 12 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 毫米 1/32 印张:22 字数:(汉)180 千字

印数:0001-1700 册 定价:32.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(编辑室电话:64271909;发行部电话:64211734)

目 录

- 编纂出版藏文《格萨尔》精选本的现实意义和历史意义
..... 降边嘉措(1)
- 战争·和平——《格萨尔王传》的永恒主题..... 杨恩洪(15)
- 浅析民众注重口头传承英雄史诗《岭·格萨尔王传》
的缘由 格桑多杰(23)
- 和谐是永恒的主题
——试论《格萨尔·加岭传奇》与香格里拉思想意境
..... 齐扎拉(34)
- 干戈化玉帛 姜岭友谊深
——论《姜岭大战》及其终结 徐国琼(41)
- 论《姜岭大战》成书背景
——兼述书中反映的藏纳西关系 王晓松(47)
- 蒙藏《格斯(萨)尔》关系探略
——关于三个文本的比较研究 扎拉嘎(55)
- 《格萨尔》史诗中的苯教巫术文化与东巴教巫术
文化的几点对比 和继全(83)
- 伏藏《格萨尔》刍议 诺布旺丹(92)
- 《格萨尔》史诗的传承方式与藏民族传统文化
的传承方式..... 丹珍措(125)
- 试论《格萨尔王传》中古代藏族先民的自然保护

• 格萨尔研究集刊(6) •

意识.....	索南卓玛(133)
《格萨尔·姜岭大战》成书年代考述	徐丽华(144)
土族《格萨尔》的搜集、整理、翻译及引发的 几点思考.....	王国明(150)
巧于手法 荡气回肠 ——《格萨尔·姜岭大战》读后感	和寿仙(162)
《格萨尔》在云南.....	李燕兰(170)
《格萨尔》神授艺人说唱传统中的认同表达 ——兼谈《格萨尔》精选本的社会认同.....	周爱明(182)
从《格萨尔王传·姜岭大战》中女性群体看藏族 古代生态意识.....	万莲姣(194)
《格萨尔》资料学十年(1980~1990)建设简况	李连荣(203)
在哲蚌寺主供佛像中发现的格萨尔的武器	[德]白玛次仁(219)
བྱང་ཆུབ་འདྲེ་བཀོལ་དང་གླིང་གེ་སར་མཚན་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ བལ་མོགས་པའི་སྐོར།	(ཚཱ་བ་པོ་མི་གསལ་)(227)
ཁ་མོ་གླིང་གི་སྐོར།	རྩོམ་པ་པོ་ར་བ་ལ།(239)
གླིང་གེ་སར་གྱིས་ཨ་མི་བྱང་ཆུབ་འདྲེ་བཀོལ་གདན་དྲངས་ པའི་སྐོར།.....	རྒྱལ་དབང་ལྷ་བསྐྱེ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།(241)
གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་ཤུལ་རྟེན་གྱི་སྐོར།
.....	ལུང་ལྗོན་པ་གདན་དྲངས་བྱམས་པ།(242)
གླིང་ལྷལ་གང་ཡིན་པའི་སྐོར།	སུ་རུ་ཚོས་གྱི་འབྲུང་གནས།(243)
གླིང་རྒྱང་གི་རྣམ་པ་དང་དེ་འཆད་ཆུལ་མོགས་གྱི་སྐོར།	སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར།(244)

ཡིད་ལེ་སུ་དང་དེའི་འཇུག་ས་ཡུལ། སེར་མོ་རྟོར་དང་ནག་པོ་བུད་
 སྐྱེས་ལྷན་རྒྱུ་སྐྱོད། ལྷུ་མ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འཕྱོད།(246)

ཡིད་ལེ་སུ་ཚུན་པའི་དུས་དང་གང་གི་རྣམ་རྒྱུལ་ཡིན་པའི་
 སྐྱོད། ཀ་ཚོག་འིག་འཛིན་ཚེ་དབང་ལོར་བ།(252)

སུ་དང་རྟོར་གྱི་སྐྱོད། ལྷུ་བ་ལྟན་སྲོ་བ་ཟང་ཚོས་ལྷི་ཉི་མ།(254)

ཡིད་ལེ་སུ་དང་པའ་ཚེན་སྐྱི་ཉི་ལ་ཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་
 པའི་སྐྱོད། པའ་ཚེན་སྲོ་བ་ཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས།(255)

ཡིད་ལེ་སུ་རྒྱལ་པོའི་བྲན་ཉེན་ལྷ་ཁང་གི་སྐྱོད།
 དགའ་བཞི་བརྟན་འཛིན་དཔལ་འཕྱོད།(257)

ཡིད་ལེ་སུ་གྱི་ཐང་གའི་སྐྱོད།
 དགའ་བཞི་བརྟན་འཛིན་དཔལ་འཕྱོད།(258)

ཡིད་ལེ་སུ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་སྐྱོད། མཁན་ཚེན་མཁུན་བཙེ།(259)

ཡིད་ལེ་སུ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་མིང་གི་སྐྱོད། དབལ་མང་བརྗེ་ཉ།(260)

ཡིད་ལེ་སུ་གྱི་རྩ་ས་རྒྱུད་སྐྱོད། དབལ་མང་བརྗེ་ཉ།(261)

རྒྱལ་པོ་འཇག་གི་སྐྱོད། ... རག་ར་རག་དབང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།(262)

ཡིད་ལེ་སུ་གྱིས་ལྷུ་བ་ཚོ་བ་བྱང་རྒྱུད་འདྲི་བཞེས་ལྷུ་བ་ནས་ཚུགས་བཞིའི་
 ལ་དོན་ཚེན་བརྟལ་བའི་སྐྱོད། རག་ར་རག་དབང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།(264)

རྟོར་ཡིད་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་གེ་སུ་གྱི་བཞུགས་གནས་སྐྱོད།
 ཐག་དཔོན་པ་དཔོན་མཚོག་བརྟན་པ་རབ་རྒྱས།(265)

ཡིད་ལེ་སུ་འཇུག་ས་པའི་ཡུལ་དུས་དང་དབང་རྒྱུར་མང་འཁོར་ལྷི་
 སྐྱོད། ཐག་དཔོན་པ་དཔོན་མཚོག་བརྟན་པ་རབ་རྒྱས།(266)

- ལྷོང་གི་སུར་གྱི་ལྷུ་ལ་མཚོན་དག་བཟུང་བའི་སྐོར།
 (265) བྲག་དཔོན་པ་དཔོན་མཚོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས།(268)
- མུང་པོ་ཚོར་གྱི་ལྷུ་ཉེན་སྐོར།
 (269) བྲག་དཔོན་པ་དཔོན་མཚོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས།(271)
- ལྷོང་རྒྱུར་ནང་གི་ཨ་མ་ཉེའི་རོང་གང་ཡིན་པའི་སྐོར།
 བཅོན་པོ་བསྟན་འཛོན་འཕྱིན་ལས།(272)
- རིག་པ་འབྲུང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་གི་སུར་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལྱིན་རྒྱབས་ལྷུང་འཇུག འཇུ་མི་པམ།(273)
- རོ་མཚར་རྟོགས་བཟོན་ལོར་ལྷའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
 སྤྱི། | འཇུ་མི་པམ།(275)
- རྟོར་འདུལ་གསོལ་འདེབས་དཔལ་པོའི་གད་རྒྱུང་ས་བཞུགས་སོ། |
 (276) འཇུ་མི་པམ།(278)
- གི་སུར་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྣེ་རྣེ་ཆོ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་གསོལ་འདོད་དགུ་ལྷུང་
 (277) འཇུ་བ་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། | འཇུ་མི་པམ།(280)
- གི་སུར་རྒྱལ་པོ་བསྟེན་ནས་ལྷུག་ཚན་ཡིད་བཞིན་ལོར་ལྷུ་བྱ་བ་
 ཚུལ། འཇུ་མི་པམ།(289)
- གི་སུར་རྒྱལ་པོའི་གཡང་རྒྱུབ་ཡིད་བཞིན་ལོར་ལྷུ་བསམ་འཕེལ་
 (290) བཞུགས་སོ། | འཇུ་མི་པམ།(292)
- གི་སུར་རྒྱལ་པོའི་གཡང་འཇུག་གི་འཛིན་ལྷུང་ས་བཞུང་ལྷུང་པའི་ལོར་
 (291) ལྷུ་བཞུགས་སོ། | འཇུ་མི་པམ།(297)
- གི་སུར་གཉེར་བདག་མེར་མའི་བསྐྱེད་བཞུང་ལྷུང་པའི་སྐྱིན་
 (292) ཆེན་བཞུགས་སོ། | འཇུ་མི་པམ།(300)

- བསེ་རུ་འོད་ལྷན་དཀར་པོའི་ཟབ་གསང་སྐྱོན་བརྒྱན་ཤོག་སྲིལ་མ་
བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(304)
- སྐྱང་གསལ་སྲིང་མའི་བསང་མཚོད་ཀྱུན་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་འོང་
བཞུགས། འཇུ་མི་ཕམ།(306)
- པོད་ཡུལ་སེང་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱེན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱང་ན་བསྐྱེད་
པའི་ཚོག་སྐལ་བཟང་སྟོང་གི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བུ་བཞུགས་སོ། །
..... འཇུ་མི་ཕམ།(308)
- སེང་ཆེན་ཨ་དཀར་འོད་ཀྱི་སྲིང་མའི་བྲ་རྒྱབ་བཞུགས་སོ། །
..... འཇུ་མི་ཕམ།(311)
- རྫོང་ཆེའི་སེང་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱེན་པའི་ཉེན་འབྲེལ་རྒྱང་ན་བསྐྱེད་པའི་
ཚོག་བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(313)
- མ་སང་དག་ལྷུ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བཞུགས། འཇུ་མི་ཕམ།(319)
- ཡུད་མཚོད་ལྷུ་གཤམ་སྟོན་ཆེན་བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(321)
- དག་འདུལ་ནོར་བུའི་སྟོང་ཉིག་བཞུགས། འཇུ་མི་ཕམ།(323)
- དག་ལྷུ་ལྷན་གཞུག་བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(325)
- ལེ་སར་ནོར་བུའི་སྐྱོན་བཅོལ་རྫོང་ཆེའི་གད་རྒྱུང་ས་བཞུགས་སོ། །
..... འཇུ་མི་ཕམ།(326)
- རྒྱང་ན་ལེང་ཚོད་ལྷུ་བ་ལ་བསྐྱེན་ནས་ལེ་སར་གསོལ་འདེབས་
བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(328)
- ལེ་སར་གསོལ་འདེབས་བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(331)
- ལེ་སར་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་མཚོད་བསམ་དོན་རྒྱུར་འགྲུབ་བཞུགས་
སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(332)
- ལེ་སར་ནོར་བུ་བྱེད་མན་དག་བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(333)
- ལེ་སར་སྟོན་འཁོར་བཞུགས་སོ། ། འཇུ་མི་ཕམ།(335)

མཚོ་ལོག་ལྷུང་ཚོན་དཔོན་མ་ལུལ་གཉེ་སར་རིག་གནས་ལྟེ་བའི་མེ་བཟོན་
 (188) མཚོར་བརྟུན། ལྷོ་ཀར་རྫོང་རྗེ་སྐུ་མཚན།(520)

བོད་ཀྱི་མང་གཤི་མཚོ་ས་ཚལ་ལས་འཛོལ་ཉེ་གླིང་གྲུང་གི་བར་བཅུག་རི་
 (189) མོའི་རྫོང་མཚོ་ཚམས་གླིང་བ། གནམ་ལྗང་བཟླ་ཤིས།(561)

གླིང་གི་གྲ་མཚོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་གཉེ་སར་དབྱེས་པའི་མཚོན་
 (190) ལྷོ་ག། ལྷོང་མ་ཚོ་ཚུན་བསོད་ནམས།(584)

འཛོལ་གླིང་གཉེ་སར་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་དུམ་ལྷ། ལྷོན་ཚེན་
 མེ་ལོང་འདན་མས་བདུད་རྩི་ལའི་བཅའ་རྒྱུ་སྐོར་པ་བའི་ལོ་
 རྒྱལ་གནམ་ལྷགས་རྫོང་རྗེའི་མོ་ལུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལྷགས་སོ། །
 བད་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ཐབས།(593)

后 记 (695)

(293) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 (394) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 (397) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 (398) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 (404) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་། །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་། །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 (428) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་། །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།
 (432) །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་། །། རྒྱུ་མཚན་ཐུག་ཅིང་།

编纂出版藏文《格萨尔》精选本 的现实意义和历史意义

降边嘉措

藏文《格萨尔》精选本前4卷，即：《英雄诞生》、《赛马称王》、《魔岭大战》、《霍岭大战》（上、下册）经过长期的编纂工作，克服了各种困难，在社会各方面的关心和支持下，在新世纪曙光到来之际，沐浴着灿烂的阳光，终于正式出版，与广大读者见面了。这无论从哪一种意义上说，都是一件值得庆贺的事，是藏族文化史上一个前无古人的壮举。它是几代《格萨尔》工作者辛勤劳动的结果，是党的民族政策和文化政策在民族文化领域的一个具体体现，是我国藏学领域和民间文学领域一个重要的学术成果。

全国政协副主席、我们课题组的学术顾问阿沛·阿旺晋美在听取汇报时，对课题组几年来所做的工作给予了充分肯定；去年12月1日，阿沛老人又亲自出席出版座谈会，并发表了热情洋溢的讲话。我国民间文学界的前辈专家、98岁高龄的钟敬文先生亲笔撰文，给予高度评价，称赞这是“一件文化界值得瞩目的

盛事”。少数民族文学研究所所长、精选本课题组专家组组长杨义同志撰写评论《藏文〈格萨尔〉精选本的文化启示录》，从多学科研究的角度，深刻地阐述了它的文化价值和意义。其他一些专家学者和有关方面领导，或撰写文章，或发表讲话，也给予了积极的评价。所有这些，对我们都是极大的鼓舞和鞭策。

一、不断加深对《格萨尔》的认识和理解

在编纂整理过程中，我越是深入地、认真地、刻苦地阅读、学习、欣赏和研究这部史诗，越是感到《格萨尔》精深博大、内容丰富，是一部伟大的英雄史诗，也就更加热爱它，同时意识到过去对它的认识和理解太肤浅、太片面、太一般化。

如果把编纂工作比做攀登高峰，那么，越是向上攀登，越能感受到“一览众山小”的豪情；经过艰难的攀登，才能领略“无限风光在险峰”的壮丽景色。

如果把编纂工作比做采矿，那么，挖掘得越深，越能采得丰富的、珍贵的宝藏。

在编纂、审定过程中，我不只一次地发出过这样的感慨：现在能够读懂藏文的人数太少，藏族地区的经济文化太不发达，从事《格萨尔》研究的专家学者和真正懂得《格萨尔》的人太少，否则，《格萨尔》这部古老的史诗在全国，乃至全世界的影响一定会更大、更广泛。

由此，我感到在搜集整理和编纂出版过程中，要不断地对《格萨尔》进行再学习，再认识，再评价，再研究，再宣传。这样，一方面可以不断提高我们对《格萨尔》的理解和认识，自身的素质提高了，才能进一步做好编纂出版工作；另一方面，可以不断宣传介绍《格萨尔》的价值和意义，扩大它的社会影响。

《格萨尔》是藏族人民集体创作的一部伟大的英雄史诗。它

历史悠久，卷帙浩繁，内容丰富，精深博大，千百年来，在藏族群众中广泛流传，深受藏族人民的喜爱。《格萨尔》代表着古代藏族文化的最高成就，具有很高的学术价值和美学价值。它是藏族人民历史的总结、智慧的结晶、文化的宝库，是藏族人民对中华民族的一个伟大贡献，《格萨尔》也是世界文化宝库中一颗璀璨的明珠，是中华民族对人类文明的一个重要贡献。《格萨尔》反映了藏民族发展的重大历史阶段及其社会的基本结构，表达了人民群众的美好愿望和崇高理想，是一部活形态的、形象化的藏族历史，是一部研究古代藏族的社会历史、宗教信仰、民族交往、道德观念、民风民俗等内容的百科全书式的伟大著作。

对于这一点，我觉得我们从事搜集整理和编纂出版工作的同志们，应该有一个充分的、清醒的认识。这样才能不断提高我们的自觉性、使命感和责任心。

中国是一个多民族的大家庭，历史早已把我国各族人民的命运紧密地联系在一起。因此，《格萨尔》这部史诗也凝聚着中华民族的伟大精神，体现了中国各族人民追求公平、正义和美好的幸福生活的崇高理想。

《格萨尔》的产生、流传、演变和发展，经历了一个漫长的过程，是藏族历史上少有的一种文化现象，在我们伟大祖国多民族的文学发展史上，乃至世界文学史上也不多见。

从它产生、流传、演变和发展的过程来看，时间跨度非常大；从藏族的社会形态来看，自原始社会末期的氏族社会、部落社会和部落联盟，经历奴隶主专政的奴隶制社会，到封建农奴制时代，直至今天的社会主义时代，这部伟大的英雄史诗，依然在喜马拉雅山周边地区、在辽阔的青藏高原广泛传唱，深受藏族人民的喜爱，表现了强大的艺术生命力。

正如大家所知道的，《格萨尔》也流传到云南的丽江、迪庆等多民族聚居的地方，在玉龙雪山和卡瓦噶博雪山的周边地区广

泛流传,融会了“神山”的灵气和庄严,在各民族同胞兄弟之间,架起了一座坚不可摧的文化之桥、友谊之桥,成为这些多民族聚居地方民族文化的一个重要内容和重要组成部分。

正因为这样,《格萨尔》在藏族文化史上才确立了它不可动摇、不可替代、不可抹杀的重要地位。可以毫不夸张地说:在藏族文化史上,没有第二部作品能像《格萨尔》那样深刻地反映古代藏族社会发展的历史;对藏族文化的发展,产生如此巨大而深远的影响。

但是,由于历史的原因,过去从未对这部宏伟的史诗有系统、有计划地进行搜集整理,至今没有能够反映史诗全貌的整理本。广大读者无法完整地了解它精深博大的内容,全方位、多角度地欣赏它独具特色的艺术魅力。研究《格萨尔》的众多专家学者,如同瞎子摸象,也只能从一个侧面、一个局部探索,而不能从整体上去认识它、把握它、研究它。

新中国成立后,在各级人民政府的关怀和支持下,在各民族的《格萨尔》工作者的积极参与下,有组织、有计划地进行了大规模的搜集整理,从上世纪50年代直至上世纪末,这项工作一直在进行,今后还将继续进行下去,这是一项跨世纪的文化建设工程。

这种搜集整理工作,规模之大,时间之长,参加人数之多,影响面之宽,成绩之显著,在藏族文化史上是空前的,是一个前无古人的壮举。在我国民族文化和民间文学发展的历史上,也不多见。这一切充分体现了我国政府对保护和弘扬藏族优秀传统文化的高度重视,对藏族人民的亲切关怀。

另一方面,毋庸讳言的,由于种种原因,对《格萨尔》在搜集整理和学术研究方面所取得的巨大成就,在某些方面认识尚不足,没有得到应有的肯定和评价、帮助和支持,其中可能包括学术观点的不同,也可能有别的原因。但是,就我们自己来说,决

· 编纂出版藏文《格萨尔》精选本的现实意义和历史意义 ·

不应该气馁，更不应该妄自菲薄，要充分认识自己工作的作用和意义，热爱《格萨尔》，热爱《格萨尔》事业，自尊、自重、自信、自立、自强不息。

二、瓜熟蒂落，水到渠成

在《格萨尔》的搜集整理工作取得巨大成就的基础上，从大量鲜活的第一手资料，从众多的分部本和异文本，择优选粹，取其精华，精心编纂出版一套能够反映《格萨尔》的主题思想、基本内容、主要情节、艺术特色和整体风貌的比较完善的精选本，就显得十分必要和重要。这套精选本，应该具有浓郁的雪域文化的风采、鲜明的民族特色、地域特色和时代特色，要能够更集中、更突出、更鲜明、更强烈地表现这部古老的英雄史诗固有的思想内容、社会意义和艺术魅力，使其真正体现出“百科全书”的价值；同时也要能够比较集中地展示 20 世纪，尤其是新中国成立以来搜集整理和学术研究所取得的巨大成就。作为我们对新的世纪、新的千年的一个奉献。

在藏族社会发生剧烈变革、科学技术飞速发展的今天，使《格萨尔》这部古老的史诗能够以较为完整的形态保存下来，在新的历史条件下，更好地得到继承、传播和弘扬，让它在建设藏族新文化的过程中，放射出新的光辉。

编纂整理的基本要求是：既要保持民间文学固有的风格和特色，保持《格萨尔》的神韵，又要提炼和升华，使之更突出、更鲜明、更强烈、更有感染力、更能震撼人心、更具艺术魅力。

从口头传承到文字记录、编纂整理，使之成为更高形态的艺术精品，成为经典作品，更便于保存和传播，而不让其自生自灭，这也是世界上一切伟大的史诗和优秀的民间文学作品发展的一个共同规律。

从历史上看，古希腊的荷马史诗、古印度的史诗《罗摩衍那》和《摩诃婆罗多》，以及芬兰的《卡勒瓦拉》等世界上一些流传广泛、影响深远的著名史诗，在它们发展的历史上，大体都经历了这样的过程。

现在，在搜集整理和学术研究取得巨大成就的基础上，编纂出版一套能够反映《格萨尔》全貌、充分体现我国《格萨尔》研究的最新成果和最高水平的精选本的任务，历史地落在我们这一代人的肩上。这是责任，也是机遇，我们这一代人是幸运的，我们是站在历史巨人的肩膀上，肩负着承前启后的工作。既有现实意义，又有历史意义；既有学术价值，又有政治意义。我国民族民间文学和藏学研究领域里的杰出领导人和优秀的专家学者周扬、钟敬文、贾芝、马学良、王平凡、黄静涛、才旦夏茸、桑热嘉措、任乃强、王沂暖、扎西泽仁、更登等，披荆斩棘，艰难跋涉，为我们开辟了广阔的道路，奠定了坚实的基础。我们正是在继承他们开创的事业，同时要用辛勤的劳动，在新的历史条件下，把这一事业推向新的阶段，开创新的局面。

三、编纂过程中的实践问题与理论问题

我们在编纂过程中所遇到的问题，在某些方面来说，是古希腊史诗、印度史诗、欧洲史诗所没有过的，在国内其他兄弟民族的史诗中也不多见。

与古代希腊的荷马史诗、印度的史诗，以及世界上其他一些著名的史诗相比，《格萨尔》有两个显著的特点：

第一，它世代相传，至今在藏族群众，尤其是农牧民当中广泛流传，是一部活形态的英雄史诗。

第二，它是世界上最长的一部英雄史诗，有一百二十多部、一百多万诗行、两千多万字，仅就篇幅来讲，比古代巴比伦史诗